

Uddrag af et Brev,¹² dateret Leyden, den 17. Marts

Kjøbenhavn, den 28. Marts.

H. C. Andersen har som bekjendt gjort et længere Besøg i Holland; af et Brev fra ham, dateret *Leyden* den 17de Marts, meddele vi følgende Uddrag, som vil interesse en større Kreds.

Endnu er jeg ikke kommen længere end til *Leyden*. De synes nok, at jeg groer fast i Holland, og det seer ogsaa ud saaledes; hele fire Uger har jeg tilbragt i *Amsterdam*, men jeg havde det der saa godt, saa hjemligt. Da jeg fra *Utrecht*, hvor jeg allerede blev hilset af Venner, kom til *Amsterdam*, modtoges jeg paa *Banegaarden* af vore to Landsmænd, Brødrene *Brandt*; hos den ældste af disse, i hans rige velindrettede Huus har jeg boet i de fire Uger og ret fornummet, at jeg var en velkommen Gjæst. De kjender Hr. *Brandt*, veed hvor glødende dansk han er i Sjæl og Sind; hans Kone er en i høi Grad elskværdig, fortræffelig Hollænderinde, hun ligesom Sønnen taler Dansk, daglig hørte jeg mit Modersmaal og daglig bragte Posten os de kjøbenhavnske Aviser. Flere Danske, som i lang Tid have levet i *Amsterdam*, besøgte mig. De vil saaledes forstaae, hvor hjemlig jeg maatte føle mig. De fleste af mine Skrifter ere oversatte paa Hollandsk og, som der siges, meget læste; jeg mødte derfor ogsaa hos Hollænderne selv en Velvillie og en Opmærksomhed, jeg aldrig drømte om, og hvad der endnu mere rører og opløfter mig, er den inderlige Deeltagelse, de udtale for Danmark og os Danske. I *Amsterdams* Musikforening er Komponisten *Verhulst* Dirigent; han elsker og beundrer vor Landsmand *Niels Gade*, hvis Musik derfor er meget kjendt og afholdt; i dette Aar er der næsten ved hver Koncert givet Kompositioner af *Gade*, saaledes »I Hollandene« og Ouverturen til »*Hamlet*«; jeg har hørt denne og een af Symfonierne, *Op. 5*, de blev modtagne med stort Bifald, der ret gjorde mig godt. Direktionen for det store Theater viste mig den Opmærksomhed at sende mig for hver Aften en Billet til en af de bedste Pladser, jeg benyttede den ofte og fornam tilsidst, at jeg begyndte at forstaae Sproget. Her er ganske gode Kræfter, og Scenen har idetmindste to betydelige Personligheder: Hr. *Peters* og Fru *Kliena*; jeg har seet hende udføre Hovedrollen i van *Lenneps* *De Vrouwe van Waardeburg*, hun skal heri, sagde man, minde om *Ristori* som »*Elisabeth*«. Det var mesterligt. Den mest omtalte og hædrede Digter i Holland er for Øieblikket Præsten *Ten-Kate*; hans seneste Værk: »*Skabelsen*« vil snart blive trykt, men er allerede meget kjendt og beundret, idet han har læst det op i de fleste større hollandske Byer; man siger, at han derved i dette Aar har fortjent sig 10,000 Gylden; hans Menighed bygger nu i *Amsterdam* et nyt Huus for den feirede Digter. Han har i den samlede Udgave af sine Værker givet en versificeret Oversættelse af flere af mine Eventyr, særdeles tro og saa metrisk smuk; jeg har i Selskab, hvor vi mødtes, hørt ham læse Eventyrene. I Onsdags forlod jeg mit danske Hjem i *Amsterdam*; jeg var ganske blød om Hjertet ved at sige de kjære Mennesker Levvel. Snart naaede jeg *Leyden*, og her blev jeg hjertelig og glad modtagen af Hr. van *Kneppelhout*, en

1 rettet ordlyd. Ordlyden i den trykte 18-binds-udgave er fejlbehæftet og lyder som følger: ' Brev, '.

2 suppleret efter Birger Frank Nielsens bibliografi. Den konstruerede titel er noteret korrekt i noteapparatet s. 594

af Hollands hædrede Forfattere, hvis Bekjendtskab jeg allerede gjorde, da jeg for nitten Aar siden var her. Han er en ædel Natur og en lykkelig, rig Mand, der gjør meget godt; jeg er nu hans Gjæst, boer i hans Huus, hvor jeg daglig seer en stor Kreds af Venner. De fleste af Leydens Professorer kjende godt vore dygtige Mænd hjemme, saavel de nys bortgangne som de nulevende; med stor Erkjendelse tales saaledes om Konferentsraad *Thomsen* og om *Forchhammer*. Professor *Steenstrup* har her mange Venner. Efter Middagsbordet, den første Dag, jeg kom, foredrog van Kneppelhout et nyt Eventyr, han havde skrevet og dediceret til mig; hver af Gjæsterne fik et Exemplar hjem med som en Erindring. De seer saaledes, at jeg næsten har det altfor godt, saa at jeg daglig maa tænke: hvorfor tildeler Vorherre mig saa megen Glæde og Velsignelse? Igaar var jeg i Klitterne ved Katwijk og saa Udløbet af Rhinen, der ikke, som jeg i min Skoletid læste, nu taber sig i Sandet, men som en dyb, klar Strøm, gennem en solid bygget Kanal og storartede Sluser, løber ud i Havet. Idag har jeg med Hr. Kneppelhout besøgt den af ham her i Leyden stiftede Skole for fattige Børn, der er i den ikke færre end 230; de sang for mig flere af deres smukke fædrelandske Sange. Imorgen reiser jeg til Haag og derfra, over Brüssel, til Paris.